سکته مغزی:

به اختلال عمل ناگهانی مغز در اثر قطع و یا کاهش جریان خون در بخشی از مغز را سکته مغزی گویند.

علایم هفت گانه در سکته مغزی:

- احساس بیحسی یا فلج ناگهانی در یک سمت بدن
- کاهش ناگهانی بینایی یا دوبینی
- به هم خوردن تعادل بدن
- اختلال در تکلم یا اختلال در درک صحبت دیگران
- سرگیجه حاد
- افت هوشیاری ناگهان
- سردرد با شروع حاد و ناگهانی

هر وقت علایم سکته مغزی را در فردی دیدید در اولین فرصت (کمتر از 3 ساعت) به نزدیکترین بیمارستان یا پزشک مراجعه نمایید. زیرا هرچه

زودتر درمان شروع شود آسیب مغزی کمتر و فرد کمتر دچار فلج دائمی می شود.

در صورت مشاهده علائم سکته مغزی در یک فرد و در حالیکه در همان زمان فشارخون بیمار بالا بود با درمانهای خانگی موجب افت فشار نشوید.

مراقبت پرستاری در بیماران با سکته مغزی:

- ✓ اشیاء را در محدوده میدان بینایی او قرار دهید. وسایل مورد نیاز بیمار را در جای همیشگی قرار دهید و محل قرار گیری اشیاء را برای بیمار تشریح کنید .
- ✓ به بیمار بگوئید تا بدون استفاده از کمک یا وسایل کمکی راه نرود.
- ✓ برای صحبت کردن وقت کافی در اختیار بیمار بگذارید و خودتان نیز به آرامی و واضح صحبت کنید.
- ✓ هنگام صرف غذا ، غذا را در سمت سالم دهان بیمار بگذارید.

- ✓ در صورت توانایی نوشتن، جهت برقراری ارتباط، بیمار را به نوشتن تشویق نمائید.
- ✓ جهت پیشگیری از زخم معده ناشی از استرس، دادن آنتی اسید و دور نگهداشتن بیمار از استرس لازم است.
- ✓ در صورت داشتن سوند ادراری، تعویض آن هر دو هفته انجام شود. با کدر شدن یا خونی شدن رنگ ادرار، بهتر است سوند تعویض شود.
- ✓ در صورت بروز اسهال و یا یبوست طولانی با پزشک مشورت نمائید.
- ✓ در صورتی که فرد در پلک زدن دچار مشکل باشد، بهتر است از قطره های اشک مصنوعی استفاده نمایید.
- ✓ جهت پیشگیری از زخم بستر بهتر است هر 2-1 ساعت وضعیت بیمار را تغییر دهید. ماساژ پوست، استفاده از حلقه های هوایی و یا درست کردن حلقه هایی از پارچه و قرار دادن آن در زیر ناحیه پوست قرمز و یا تحت فشار، شستشوی مرتب پوست با آب و صابون ویا شامپوی بچه نیز موثر است.

- ✓ در صورت بروز زخم، استفاده از پانسمان های جدید و یا مراجعه به پزشک جهت انجام کشت از ترشحات زخم ضروریست.
- ✓ بیماران دیابتی بیشتر در معرض زخم بستر هستند، رژیم غذایی آنها باید مایعات بدون قند و یا آب میوه های رقیق شده با آب باشد.
- ✓ در بیمارانی که لوله معده و یا راه هوایی مصنوعی دارند، بهتر است بوسیله دستگاه بخور و مرطوب کردن هوا از خشکی مخاط پیشگیری شود.
- ✓ جهت پیشگیری از جمع شدن ترشحات در ریه ها و راههای هوایی می توانید بیمار را به سرفه و تنفس عمیق تشویق نمائید. با ضربات ملایم کف دست به پشت بیمار به خروج ترشحات کمک کنید.
- ✓ اندامها ی بیمار را حرکت داده و مفاصل را باز و بسته نمائید تا از ضعف عضلات و خشکی مفاصل جلوگیری شود .
- ✓ در صورت داشتن ورم در دستها و پاها با استفاده از یک بالش، آنها را بالاتر از سطح بدن قرار دهید.

- ✓ روشن بودن چراغ وسروصدا موجب بی خوابی این بیماران می شود. فراهم نمودن محیط آرام و تجویز آرامبخش توسط پزشک کمک کننده خواهد بود. در صورت بی قراری دراطراف تخت و یا رختخواب بیمار از نرده و بالش استفاده نمایید.
- ✓ در صورت بروز هرگونه تغییر در سطح هوشیاری بیمار، به پزشک مراجعه نمایید.
- ✓ بهتر است فشار خون بیماران در منزل کنترل شود.
- ✓ از رژیم غذایی نرم مانند مایعات و پوره جات کم نمک و کم چرب استفاده نمایید..
- ✓ انجام آزمایشات هر چند وقت یک بارطبق دستور پزشک ضروریست.
- ✓ در مورد رعایت مواردی از قبیل استفاده از داروها طبق دستورپزشک، ترک سیگار، کاهش تنش، رژیم متعادل و... که منجر به کاهش برگشت علایم سکته مغزی می شود، به بیمار تاکید نمائید.

منبع : پرستاری اعصاب – برونرو سودارث

تهیه و تنظیم: واحد آموزش سلامت

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی و درمانی قزوین
مرکز آموزشی درمانی بوعلی سینا

مراقبت در بیماران با سکته مغزی